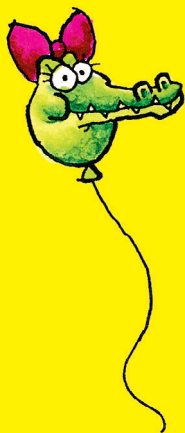
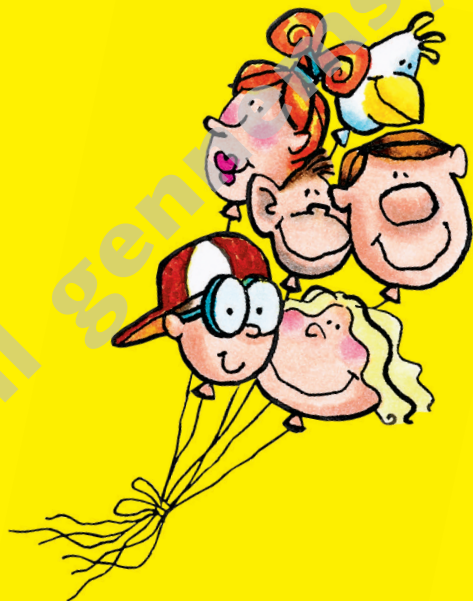

Ina Borstrøm

Dorthe Klint Petersen

Kopiark

FRI LÆSNING

Den første læsning

Kopiark

Fri læsning, kopiark

Ina Borstrøm og Dorthe Klint Petersen

© 2006 Alinea, København

Forlagsredaktør: Gitte Thiesen

Tegninger: Jeanette Brandt

Grafisk tilrettelæggelse: Henrik Bang

Cd'en indeholder hele vejledningen
med 84 kopisider i pdf-format.

Tryk: Narayana Press

1. udgave, 1. oplag 2006

ISBN: 87-23-02065-2

ISBN: 978-87-23-02065-9

Lærervejledning

FRI LÆSNING består af 21 frilæsningsbøger og tilhørende Kopiark, og materialet er et selvstændigt supplement til Den første Læsning, Læsebogen og Arbejdsbogen. De 21 frilæsningsbøger knytter sig til historierne i Læsebogen med tre bøger til hver af læsebogens 7 historier. Bøgerne er af stigende længde og sværhedsgrad, og der er lagt stor vægt på teksternes sproglige udformning.

De 21 frilæsningsbøger er skrevet ud fra det ordmateriale, som børnene kender fra Læsebogen, og består overvejende af lydrette ord. På denne måde bliver det lettere for børnene at læse frilæsningsbøgerne som selvstændig læsning, fordi de kun støder på ord, som de har været præsenteret for i den fælles gennemgang, og fordi de med succes kan læse ordene ved at give hvert bogstav en lyd. Derfor bør børnene først læse de 3 frilæsningsbøger efter at have læst og gennemgået læsebogens historie i fællesskab. Frilæsningsbøgerne spinder videre på nogle af trådene fra den tilhørende historie i Læsebogen og giver hermed børnene et mere nuanceret kendskab til personerne i Læsebogen.

I forbindelse med selvstændig læsning er det vigtigt, at der bliver fokuseret på børnenes læsepræcision, læseforståelse og på den skriftsproglige udvikling. Det kan være svært at systematisere, når børnene arbejder med forskellige bøger i deres selvstændige læsning. Derfor er det hensigtsmæssigt, at der til den selvstændige læsning knytter sig nogle opgaver, hvor børnene arbejder videre med teksten. Til hver frilæsningsbog er der således udarbejdet 4 kopisider. Opgaverne er varierede og arbejder med de samme sproglige temaer som opgaverne i Arbejdsbogen. Desuden er der i kopisiderne lagt vægt på læseforståelsesopgaver, hvor børnene skal forholde sig til det, de har læst; en aktivitet som i forbindelse med arbejdet med Læsebogen i højere grad foregår som en fælles samtale i klassen. De 4 kopisider til hver historie er opbygget efter samme skabelon og indeholder læseforståelse, afkodning, lydarbejde og skriftlige øvelser.

I begynderundervisningen er der meget fokus på den tekniske side af læsningen, dvs. afkodningen af de enkelte ord. Men det er vigtigt hele tiden at holde børnene fast på, at man også skal forstå og forholde sig til det, man læser. Det kan være svært, når man sidder med sin egen frilæsningsbog, og derfor indledes kopiarkene til hver historie med spørgsmål om teksten. Spørgsmålene handler nogle gange om selve handlingsforløbet, andre gange skal man forholde sig og tage stilling til udsagn om personerne i historien, og endelig skal børnene give udtryk for, hvad de synes om historien som helhed eller personer i historien. På denne måde hjælper læseforståelsesopgaverne børnene med at reflektere over det, de læser.

Forudsætningen for en god læseforståelse er, at børnene udvikler en sikker automatiseret afkodningsfærdighed, så de ikke behøver at bruge mentale resurser på den tekniske del af læsningen, men kan fokusere på forståelsen og fortolkningen af det læste. Derfor indeholder kopiarkene også opgaver, hvor formålet er at træne og automatisere afkodningen.

Fælles for disse opgaver er, at de tager udgangspunkt i ord fra frilæsningsbogen. I nogle opgaver skal børnene finde ord eller udsagn (hvem siger sådan her) bestemte steder i teksten, så børnene ud over at træne afkodning også skærper deres evne til at lokalisere bestemte informationer i teksten.

I andre opgaver skal børnene finde en bestemt type ord og sætte ring om dem (f.eks. ting som en tyv vil stjæle).

Det er vigtigt, at man i begynderundervisningen arbejder både med læsning og stavning, fordi udviklingen af disse to færdigheder er indbyrdes forbundne. Derfor er det vigtigt, at børnene også arbejder skriftligt med nogle af de ord, de læser. Til hver historie er der udarbejdet en skriveopgave, hvor underviseren har mulighed for at stille forskellige krav til børnenes opgavebesvarelse afhængig af det enkelte barns skriftsproglige formåen.

Et vigtigt skridt på vejen mod en sikker stavfærdighed er, at børnene bliver i stand til at anvende deres opmærksomhed på sprogets lydside, så de bliver sikre i at omsætte fra bogstav til lyd. Lydarbejde bør være en meget central aktivitet i indskoling, og derfor indeholder kopiarkene til hver historie en række forskellige lydopgaver, der omhandler de samme lydige aspekter, som opgaverne i Arbejdsbogen, f.eks. det bløde d, konsonantklynger, stavelsesdeling eller begyndelses- og slutstavelser i ord. Ordvalget i disse opgaver tager afsæt i den tilhørende frilæsningsbog.

Endelig er der underholdende opgaver, som børnene synes særlig godt om. Det er labyrintopgaver, krydsord, gåder og mysterier. Alle disse opgaver er læse- eller staveopgaver med forskellige sproglige temaer i centrum (eksempelvis en labyrint, hvor man kun må gå på ord med blødt d).

Vi håber, at der med Fri læsning skabes en naturlig sammenhæng mellem klassens læse- og skriveundervisning og børnenes selvstændige læse- og stavetræning.

Navn : _____ Klasse: _____

Bogens titel   **Dato**   **Læst selv**   **Læst højt for**   **Kopiark**

Batman i cirkus				
Grete og Hans				
Nini ser teater				
Hans vil have ro				
Nanna i skole				
De små løver				
En fin krokodille				
Adam på ferie				
En god mor				
Det rimer på skæg				
Hugo på cykel				
Disko i zoo				
Ibs wigwam				
Den gule ål				
Ida har lus				
Den store diamant				
Katmand i fængsel				
Kat-søen				
Kan farmor flyve?				
Farfar kan trylle				
Farfar på film				

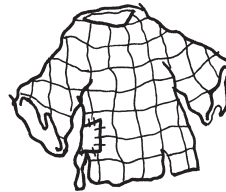
1. Sæt $\times$ ved det, der passer.

- Jan og Ida skal øve.
- Ida og Emil skal spille teater i aften.
- Lone og Emil skal spille teater i aften.
- Jan og Lone skal øve.

- Ida har Jans bluse på.
- Emil har Lones bluse på.
- Ida har ikke bluse på.
- Emil har Jans bluse på.

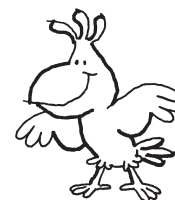
- Emil vil spille Grete.
- Emil vil spille Batman.
- Emil vil se Batman.
- Emil vil se cirkus.

- Ida laver et cirkus.
- Ida vil se cirkus.
- Ida vil ikke i cirkus.
- Ida vil spille Batman.

- Nini vil ikke se cirkus.
- Nini spiller kakadue.
- Nini kan ikke blive en zebra.
- Nini kan blive en zebra.

- Hugo vil ikke se cirkus.
- Hugo spiller kakadue.
- Hugo vil spille en zebra.
- Hugo kan ikke gå på sin hale.

Batman i cirkus

2. Lav sætninger.

Batman Emil er

Emil er Batman.

Ida cirkus laver

bluse en Jan har

---

abe ikke en Nini er

Lone øve Jan og vil

---

3. Sæt ring om alle tal.

kat

krus

to

banan

by

tyve

stol

ti

hus

te

ni

skab

en

mælk

bil

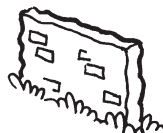
syv

atten

kanon

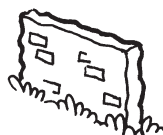
4. Læs Batman i cirkus igen, og find ord, der rimer.

_____

_____

5. Find selv på ord, der rimer.

_____

_____

6. Find ord med s. Hvor er s-lyden? - først, midt i eller sidst i ordet.

S _____

_____ S _____

_____ _____ S _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

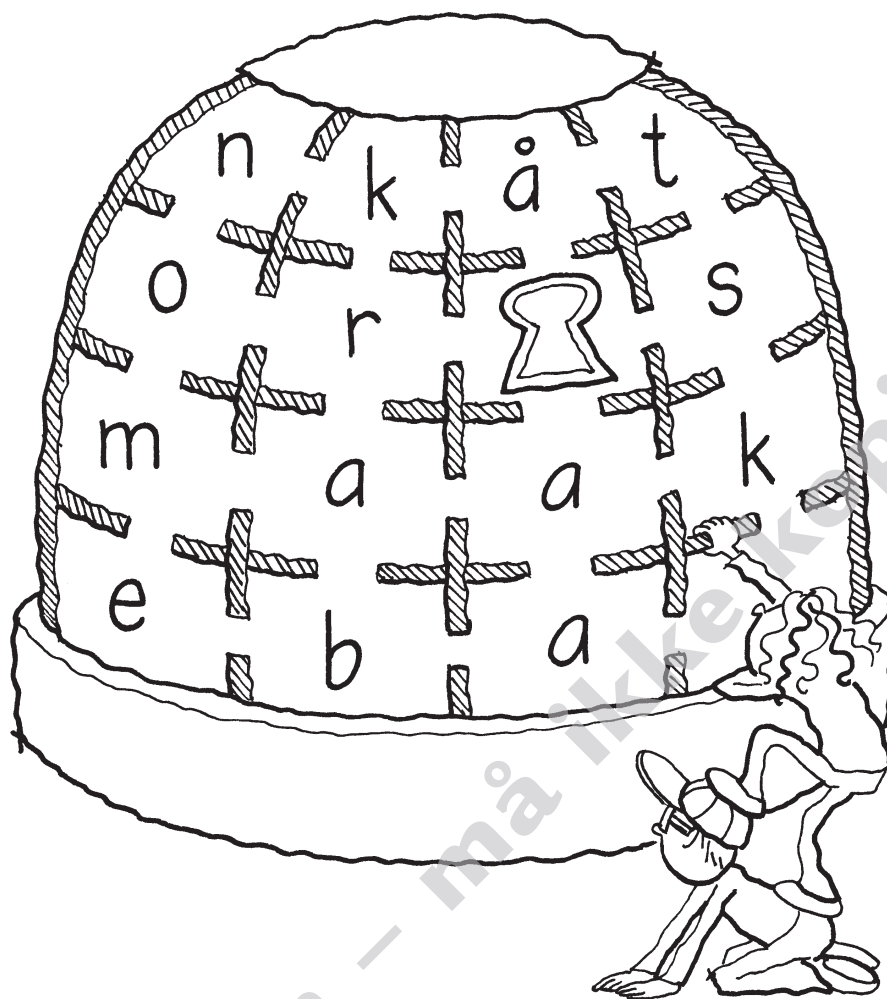
_____

_____

Batman i cirkus

7. Ida og Emil vil se ind i buret. De skal gå på bogstaverne i alfabetisk orden.

Hvad ser Ida og Emil i buret? _____

8. Skriv de bogstaver, der mangler i alfabetet.

1 bcd 2 fg 3 4 j 5 6 m 7 8 pq 9 10 11 uvwxyzæ 12 å

Hvad hedder pigen?

5 1 9 8 6 4 7 2 3 12 10 11

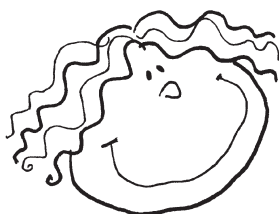

1. Hvem siger hvad? Sæt →.

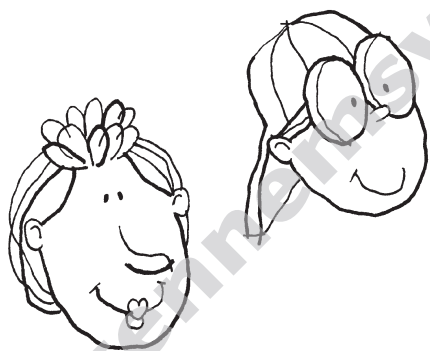
Jeg er på ferie ved Store Sø.
 Jeg ved, at der ikke er en gul ål i søen.
 Jeg er ikke med i det store løb.
 Jeg er i det blå hus sammen med Lone.

Jeg bygger en båd.
 Båden går i stykker.
 Jeg bliver våd.
 Jeg har min ven med på ferie.

Jeg bygger en båd.
 Jeg er med i det store løb.
 Båden går i stykker.
 Jeg er på en øde ø sammen med Emil.

Jeg er på ferie ved Store Sø.
 Jeg vil gerne bade.
 Jeg er ikke med i det store løb.
 Jeg er i det blå hus sammen med Jan.

Jeg ser en plakat med den gule ål.
 Jeg ser den gule ål i store sø.
 Jeg sejler ud til den øde ø i en balje.
 Jeg er god til at sejle.

Den gule ål

2. Lav ord, og skriv en sætning.

bl _____

br _____

fn _____

fl _____

gr _____

+ å

st _____

sv _____

sn _____

sm _____

skr _____

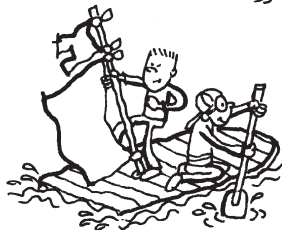
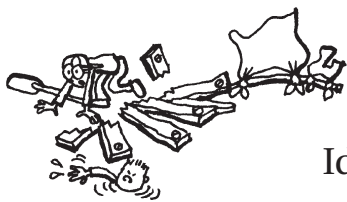
+ å

3. Rebus – skriv ordet.

4. Læs og sæt →.

Ida læser om den gule ål.

Emil og Jonas bygger en båd.

Emil og Jonas sejler på søen.

Jonas og Emils båd går i stykker.

Jonas og Emil er på en lille ø.

Ida sejler hen til Emil og Jonas.

Den gule ål løfter baljen med sin hale.

Den gule båd kommer først i mål.

5. Skriv, hvad Ida gør.

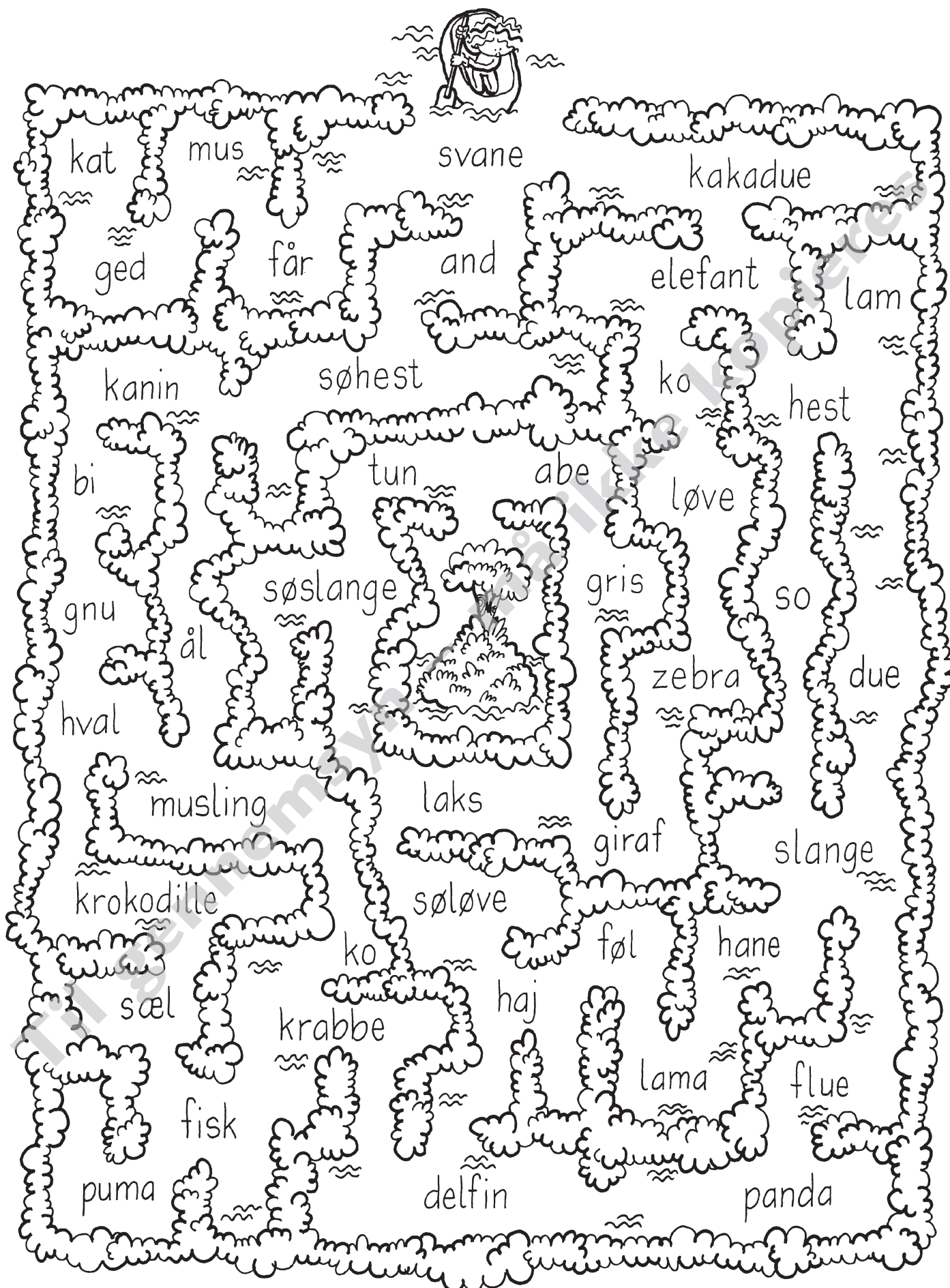

Den gule ål

6. Hjælp Ida ud til øen. Du må kun gå på dyr, der lever i vand.

FRI LÆSNING kopiark indeholder 4 kopisider til hver af de 21 letlæsningsbøger fra **FRI LÆSNING**.

FRI LÆSNING består af 21 letlæsningsbøger. Der er tre bøger til hver historie fra **Den første læsning, Læsebogen**:

Isby Teater

Batman i cirkus
Grete og Hans
Nini ser teater

Nanna

Hans vil have ro
Nanna i skole
De små løver

Adam og de 20 æg

En fin krokodille
Adam på ferie
En god mor

Isby Zoo

Det rimer på skæg
Hugo på cykel
Disko i zoo

Det store løb

Ibs wigwam
Den gule ål
Ida har lus

Røveri i Ålby bank

Den store diamant
Katmand i fængsel
Kat-søen

En tur til månen

Kan farmor flyve?
Farfar kan trylle
Farfar på film

